

1 SEPTEMBER 2023

PLAN VAN AANPAK

BREDE SPUK

GEMEENTE ZWIJNDRECHT

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	pag 2
1. Waar staat Zwijndrecht	pag 3
1.1 Duurzaam beleid met lange termijn effect	pag 3
1.2 Zwijndrecht in cijfers	pag 4
2. Plan van aanpak	pag 6
2.1 Sport, bewegen en cultuur	pag 6
2.2 Gezondheid	pag 7
2.3 Sociale Basis	pag 10
3. Samenwerking en voortgang	pag 13
3.1 Samenwerking	pag 13
3.2 Voortgang en monitoring	pag 13
4. Samenhang en synergie	pag 14
4.1 Belang integrale aanpak	pag 14
4.2 Regionale preventie-infrastructuur	pag 14
Tabel dwarsverbanden en samenhang	pag 16
Ondertekening	pag 16

VOORWOORD

“GEZONDE INWONERS IN EEN GEZONDE OMGEVING”

Op 3 februari 2023 is het GezondActiefLevenAkkoord (GALA) door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), De GGD GHOR, de Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de verantwoordelijke ministeries ondertekend. Dit akkoord moet er toe leiden dat de preventie van gezondheid domeinoverstijgend wordt benaderd en vormt samen met het integraal zorgakkoord (IZA), de woonzorgvisie (WOZO), het nieuwe sportakkoord en Brede regeling combinatiefuncties een stevige basis voor de toekomst en houdbaarheid van de zorg in brede zin.

Om in aanmerking te komen voor de middelen die de Rijksoverheid beschikbaar heeft gesteld aan de gemeenten om uitvoering te geven aan de ambities van het GALA wordt er door elke gemeente een plan van aanpak ingediend bij de VNG, waarin beschreven wordt op welke manier er in de periode 2024-2026 aan deze ambities gewerkt gaat worden.

De gemeente Zwijndrecht kiest er voor om de ambities die uit het GALA voortkomen te borgen binnen het lokale gezondheidsbeleid. De nieuwe lokale nota volksgezondheid (2024-2027) geeft bestuurlijk richting aan deze ambities en zal door middel van een beeldvormend en besluitvormend proces door de gemeenteraad worden vastgesteld in december 2023. De uitwerking van de ambities met gekozen interventies en begroting worden opgenomen in het lokale gezondheidsbeleid en dus ook vastgesteld in december 2023.

Het plan van aanpak start met een schets wat Zwijndrecht op dit moment al doet op het gebied van gezondheid en met welke integrale ambities en opgaves zij al mee bezig is. En hier is een overzicht gemaakt van cijfers en data opgesplitst op wijkniveau. Hierdoor wordt inzichtelijk welke uitdagingen de gemeente Zwijndrecht heeft en welke keuzes zij maakt om de komende jaren op in te zetten. Specifieke data en gegevens per leeftijdsgroep zijn opgenomen in bijlage 1.

Vervolgens is in hoofdstuk 2 per hoofdonderdeel uit het GALA een overzicht gemaakt van de ambities en aanpak voor de komende jaren. Het herijkte Sport- en Preventieakkoord is opgenomen in bijlage 2.

In hoofdstuk 3 wordt de samenwerking met onze partners en inwoners beschreven en hoe wij binnen de gemeente Zwijndrecht de voortgang van onze inzet willen volgen.

Ten slotte wordt er in hoofdstuk 4 beschreven waar de samenhang en synergie tussen de verschillende opgaven en domeinen zit.

Datum september 2023

Namens de gemeente Zwijndrecht, wethouder Zorg en Sociaal Domein: Ronald de Meij

1. WAAR STAAT ZWIJNDRECHT?

1.1. DUURZAAM BELEID MET LANGE TERMIJN EFFECT VOOR OGEN

De gemeente Zwijndrecht is in 2020 gestart met het Transformatieplan Sociaal Domein 'We zijn ervan en doen het samen' waarbij de lijn is ingezet om actief de samenwerking met de verschillende maatschappelijke partners en inwoners van Zwijndrecht op te zoeken en de zorg en ondersteuning lokaal en dichtbij de inwoner te organiseren. De basis daarvoor is al gelegd in het raadsprogramma 'Krachtig Zwijndrecht' (2018-2022) en in het huidige raadsprogramma zet die lijn heel bewust door. Het huidige raadsprogramma heeft daarom ook de titel 'Krachtig Zwijndrecht 2.0' (2022-2026), waarbij de koers en strategie van eerdere jaren wordt voortgezet. Daarnaast kent het raadsprogramma van Zwijndrecht een breed draagvlak, alle politieke partijen hebben het programma ondertekend.

Het voortzetten van het eerder ingezette beleid en het toewerken naar duurzame verandering sluit aan bij de adviezen van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (Rvs) die *continuïteit* in beleid noodzakelijk acht en pleit voor bestuurlijk doorzettingsvermogen.

Een gezonde basis voor iedereen

Een belangrijk speerpunt in het raadsprogramma Krachtig Zwijndrecht 2.0 is de fysieke en mentale gezondheid van inwoners en het uitgangspunt dat alle inwoners moeten kunnen meedoen, ongeacht zijn of haar achtergrond. In het raadsprogramma is daarnaast al opgenomen dat de inzet van sport, bewegen en cultuur kan bijdragen aan een gezonde basis, wat aansluit bij de visie van het GALA. We slaan met de komst van het GALA dus niet een nieuwe weg in, maar kunnen met de brede SPUK-middelen op een aantal onderdelen versnellen en worden door de integrale blik nog meer aangespoord om onze domeinoverstijgende aanpakken te versterken.

Veerkrachtige buurten

Hoewel we als gemeente Zwijndrecht veel doen ter ondersteuning van onze inwoners, zien we dat onze inzet en aanpak onvoldoende effect heeft in een aantal buurten en wijken in Zwijndrecht.

De gemeente Zwijndrecht wil de huidige aanpak van het raadsprogramma in de meest kwetsbare buurten intensiveren om meer kwetsbare inwoners te kunnen bereiken.

Dit heeft geleid tot het programma Veerkrachtige Buurten, waarin samen met onze partners en inwoners door middel van coalitievorming ambities worden opgesteld om de veerkracht en leefbaarheid in deze buurten te vergroten.

Dit vraagt om inzet op de woningvoorraad, maar ook op het vergroten van perspectief voor de bewoners. Er gebeuren goede dingen, maar inzet vanuit de gemeente en partijen is nu vaak niet langdurig en naast elkaar in plaats van met elkaar.

Juist dit is de insteek van de opgave Veerkrachtige Buurten: een langdurige integrale aanpak vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid met de partners.

Dit betekent dat we op dit moment nog niet de gezamenlijke ambities kunnen formuleren, in Q4 2023 zal er een plan worden opgeleverd, waarna naar verwachting in Q1 2024 de fase van besluitvorming volgt.

Het Rvs adviseert om meer in te zetten op collectieve interventies. Met alle inzet en goede bedoelingen in de afgelopen jaren, waarbij de focus vooral op de individuele interventies heeft gelegen, zijn de gezondheidsverschillen in Nederland alleen maar groter geworden in plaats van kleiner. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) constateerde in 2018 dat algemene maatregelen weliswaar leiden tot gezondheidswinst, maar dat de mensen bovenaan de maatschappelijke ladder daar meer van hebben geprofiteerd dan degenen onderaan de ladder. Als we gezondheidsverschillen bij de kern willen aanpakken, is een brede blik gericht op de veerkracht van de samenleving als aanvulling op het bestaande beleid nodig.

Vanuit deze opgave zullen ook de andere, al bestaande programma's extra investeren in de kwetsbare buurten om zo de gezondheidsverschillen binnen de gemeente Zwijndrecht te verminderen.

In een veerkrachtige buurt is er balans tussen zelfredzame bewoners, kwetsbare bewoners en aanwezige organisaties. In minder veerkrachtige buurten is er onbalans. In deze gebieden is het aandeel kwetsbare bewoners toegenomen en groeien de overlast en gevoelens van onveiligheid. Fysiek gezien zijn er te veel goedkope sociale huur- en koopwoningen en is de openbare ruimte kwaliteitsarm.

Een groot deel van de mensen die er wonen zijn weinig draagkrachtig. Zij kampen bovengemiddeld met -vaak een combinatie van- armoede, schulden, gezondheidsproblemen, overlast, schrale woonomstandigheden en gevoelens van onveiligheid. Deze factoren in de sociale en fysieke leefomgeving dragen bij aan het ontstaan van chronische stress.

Jongeren die hier opgroeien hebben een grotere kans op een lager schoolniveau, op voortijdig schoolverlaten, een lager betaalde baan en vertonen vaker norm-overschrijdend gedrag. Bewoners hebben weinig perspectief op vooruitgang en een hoge zorg- en ondersteuningsvraag.

Met name armoede heeft invloed op stress en gezondheid. Dit wordt niet alleen veroorzaakt door tekort aan financiële middelen, maar ook een continue strijd met systeemwereld.

1.2. ZWIJNDRECHT IN CIJFERS

Het aantal inwoners in de gemeente Zwijndrecht is met 2.417 personen toegenomen van 42.596 in 1995 tot 45.013 in 2023 (dat is 5,7%).

Er wonen 20.344 huishoudens in de gemeente Zwijndrecht en de gemeente telt 2 woonplaatsen, 9 wijken en 92 buurten. Zwijndrecht heeft SES WOA van -0,040. *Dit getal - gebaseerd op Sociaal Economische Status, Welvaart, Opleidingsniveau en Arbeidsmarktdeelname – ligt voor Nederland gemiddeld op 0 en variëren qua score tussen -2 en +1. Een score van -0,040 betekent dat Zwijndrecht gemiddeld een lagere score heeft dan gemiddeld in Nederland.*

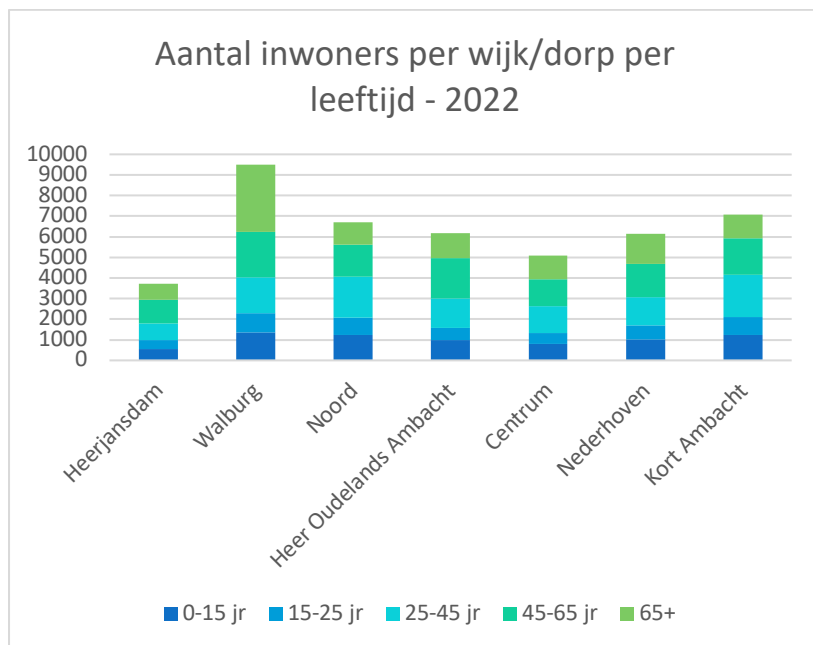
Naast de hogere vergrijzing zien we in Zwijndrecht ook een lager percentage 20-30jarigen in vergelijking met landelijk en regionale cijfers. Dit wordt ook wel ontgroening genoemd. (bron woonzorganalyse HHM, voorjaar 2023)

Vanuit de analyse die gemaakt is binnen de gemeente Zwijndrecht (Circus Vis, 2023) komen enkele wijken en specifieke buurten in deze wijken naar voren als het meest kwetsbaar. De wijken Kort Ambacht, Noord en Centrum en delen van Walburg en Nederhoven scoren hoog op overlast en onveiligheid en de wijken Kort Ambacht, Noord, Walburg en Centrum scoren hoog op weinig veerkracht. Opvallend is ook de wijk Heerjansdam die nog weinig problemen kent, maar ook hoog scoort op weinig veerkracht.

Het aantal corporatiewoningen ligt in Zwijndrecht hoger (36%) dan het landelijk gemiddelde en de regio (30%). Te zien is dat de wijken en buurten die het hoogst scoren op overlast en onveiligheid, ook het grootste aandeel corporatiewoningen hebben en een hoger percentage kwetsbare inwoners. Hierbij is gekeken naar; bijstandsuitkering, migratieachtergrond en lichamelijke of geestelijke belemmeringen en/of beperkingen.

Walburg heeft in verhouding de meeste ouderen in de wijk wonen. Daarnaast zien we in de wijken Noord, Walburg, Verspreide Bebouwing, Nederhoven en Kort Ambacht dat meer dan 30% laag opgeleid is. (variërend van 31,6% tot 38,9%) Centrum zit daar net onder met 29,9%.

De cijfers en data, vanuit de GGD, vanuit de analyse die gemaakt is voor het woonzorg-programma en vanuit het regiobeeld voor het IZA, ondersteunen het beeld dat deze wijken en buurten het meest kwetsbaar zijn. Er is sprake van een lagere SES (totale SES WOA score Zwijndrecht is -0,040), hogere mate van overgewicht, hogere mate van armoede en er wordt meer gerookt.

Overige bevindingen

- In Walburg wordt het minst bewogen, is het minst betaald werk en zijn de meeste WMO-indicaties. Dit sluit aan bij het hoge aantal ouderen in deze wijk.
- In Kort Ambacht en Nederhoven is het hoogste percentage overgewicht voor volwassenen (19-65 jr), waarbij het gemiddelde BMI in Kort Ambacht op 28 ligt en in Nederhoven op 27,2.
- In Centrum wordt het meeste alcohol gedronken.
- In Noord is het meeste risico op angst en depressie, wordt de meeste geluidshinder ervaren en zijn de meeste rokers. Het SES-WOA ligt in deze wijk op -0,178, het gemiddelde jaarinkomen ligt lager en 20% van de volwassenen rookt.
- In Kort Ambacht ligt het SES-WOA op -0,144 en ligt het gemiddelde jaarinkomen ook lager dan gemiddeld in Zwijndrecht. 20% van de volwassenen rookt in deze wijk.

Data gespecificeerd naar leeftijdsgroep is opgenomen in bijlage 1. Hierin komen ook de specifieke uitdagingen op het gebied van sporten, beweging en gezondheid naar voren.

2. PLAN VAN AANPAK

2.1. SPORT, BEWEGEN EN CULTUUR

Onze ambities

We zetten sport, beweging en cultuur in om de mentale en fysieke gezondheid van onze inwoners te versterken.

De ambities uit het herijkte Sport- en Preventieakkoord 2.0 zijn:

- Inclusie en diversiteit;
- Sociaal veilige sport;
- Vitale sportaanbieders;
- Vaardig in bewegen;
- Ruimte voor sport en bewegen;
- Maatschappelijke waarde van topsport
- Preventie

De ambities uit het huidige Preventieakkoord zijn:

- Aansluiten bij de landelijke ambities op het gebied van leefstijl
- Gelijke gezondheidskansen voor iedereen
- Samenwerken voor korte lijnen en slimme verbindingen.

Sportakkoord

Zwijndrecht heeft sinds 2020 een actief en breed gedragen sportakkoord, wat ondertekend is door sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke organisaties, zorg en welzijn, gemeente, bedrijven en onderwijs. De gemeente is hierin bewust een gelijkwaardige partner.

Aan de landelijke ambities is al door de gemeente Zwijndrecht in 2020 de ambitie 'preventie' toegevoegd, waarmee zij al een voorsprong genomen heeft in de integratie van sport en bewegen in het sociaal domein. Deze beweging krijgt uiteraard vervolg in het herijkte Sportakkoord (*bijlage 2*) en zal nog verder worden versterkt.

Middels een actieve klankbordgroep waarin de verschillende partners zijn vertegenwoordigd, worden er diverse initiatieven aangedragen die bijdragen aan de opgestelde ambities.

Preventieakkoord

Sinds 2021 heeft Zwijndrecht ook een [preventieakkoord](#) waarbij ook middels een klankbordgroep initiatieven worden aangedragen en beoordeeld. Het opstellen van het preventieakkoord sluit aan bij de ambitie uit het raadsprogramma om preventie te versterken. De opstart van het preventieakkoord is -onder andere door corona- langzaam verlopen. Inmiddels zijn er een aantal initiatieven van start gegaan en worden nieuwe initiatieven beoordeeld. Het preventieakkoord is tot stand gebracht door een samenwerking tussen 29 verschillende partners, afkomstig uit de domeinen zorg, welzijn, sport, onderwijs en bedrijfsleven.

Omdat de partners van zowel het sport- als het preventieakkoord grotendeels overlappen én Zwijndrecht een actieve verbinding wil maken tussen sport en bewegen en het sociaal domein, is het streven om toe te werken naar één Sport- en Preventieakkoord in 2024.

Daarnaast heeft de raad gevraagd om te onderzoeken of een cultuurakkoord bijdraagt aan de versterking van de leefbaarheid. Hierbij willen wij ook de overweging meenemen om dit ook te

borgen of op te laten gaan in het Sport- en Preventieakkoord, om zo een breed en integrale verbinding te maken tussen sport, bewegen en cultuur met het sociaal domein en gezondheid.

Vanuit de gemeente Zwijndrecht zal een Sport- en Preventiecoördinator worden aangesteld die de regisseursrol van het Sport- en Preventieakkoord op zich zal nemen en de verbinding maakt met de kerngroep en klankbordgroep.

Uitdagingen op het gebied van sporten en bewegen

We zien in Zwijndrecht dat de inwoners een hogere mate van overgewicht hebben en een lagere mate van bewegen dan gemiddeld in Nederland. Het aantal kinderen tussen 4 en 12 jaar dat elke dag 1 uur beweegt of sport is 22%. In de uitkomsten van de MQ-score onder basisschoolleerlingen zien we dat motorische vaardigheden onder kinderen afneemt, vergelijkbaar met andere grote steden. Jongeren tussen de 12 en 16 jaar die wekelijks sporten is in Zwijndrecht gedaald, terwijl in de regiogemeenten een stijging is te zien.

Verdere data, uitgewerkt per leeftijdsgroep, is opgenomen in bijlage 1.

Aanpak

Lokaal Sportakkoord	Herijkt Sportakkoord; sporten, bewegen en cultuur inzetten om de fysieke en mentale gezondheid te verbeteren.
Het Sport&Preventieakkoord is nu herijkt (juni 2023). De kerngroep/klankbordgroep van zowel het sportakkoord als van het preventieakkoord zullen in 2024 worden samengevoegd, voor een sterkere verbinding tussen sport, bewegen en preventie. De ambities uit het sport&preventieakkoord dragen bij aan het versterken van de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners. De initiatieven stimuleren en nodigen uit tot beweging, waarbij extra inzet binnen kwetsbare wijken gedaan zal worden, passend binnen de opgave Veerkrachtige Buurten. We starten met een werkgroep motoriek om de cijfers van de MQscore beter te kunnen duiden en een routekaart voor beweegaanbod op te zetten.	
BRC (brede regeling combinatiefunctionarissen)	Inzet functionarissen op basis van 6 opgestelde profielen. 60% cofinanciering
De inzet van de combinatiefunctionarissen (beweeg- en cultuurcoaches) wordt in 2023 op deze manier ingevuld als eerdere jaren. In de komende jaren zal – volgens de nieuwe regeling – de inzet onder schooltijden overgenomen worden door vakleerkrachten en zullen de combinatiefunctionarissen zich meer gaan richten op het toeleiden naar beweeg- en culturaanbod, de aanpak van valpreventie en onderzoek naar sportuitval onder jongeren. Er zal een onderzoek uitgevoerd worden of een cultuurakkoord van meerwaarde is voor Zwijndrecht. Er wordt in 2024 een Sport&Preventiecoördinator aangesteld.	

Zie het Sport- en Preventieakkoord voor uitgebreidere beschrijving

2.2. GEZONDHEID

Onze ambities

- **We verstevigen de samenwerking tussen partners door de opstart of uitbreiding van de ketenaanpakken (Welzijn op Recept, Kinderen naar Gezond Gewicht, Overgewicht Volwassenen (GLI), Kansrijke Start en Valpreventie), zodat er een sluitend en passend aanbod ontstaat.**
- **Onze kinderen (en gezinnen) groeien op met voldoende (financiële) mogelijkheden en krijgen zo een kansrijke start.**
- **We verkleinen de gezondheidsverschillen door extra te investeren in kwetsbare buurten.**
- **We zetten ons integraal en domein overstijgend in voor ‘Vitaal ouder worden’.**

Lokaal gezondheidsbeleid

In de huidige lokale nota volksgezondheid (2020-2023) heeft Zwijndrecht ervoor gekozen om de aanpak vanuit het concept van Positieve Gezondheid in te steken. Hierbij wordt gekeken naar lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal-maatschappelijk participeren en dagelijks functioneren. En daarnaast wordt er gebruik gemaakt van de 6 determinanten die de grootste invloed hebben op de publieke gezondheid, namelijk leefstijl, een gezonde fysieke leefomgeving, werk of andere dagbesteding, armoede en schulden, gezondheidsvaardigheden en sociale inclusie. Vanuit deze visie heeft Zwijndrecht al een start gemaakt met een integrale blik op gezondheid en willen we dit in de komende jaren en in de komende lokale nota volksgezondheid (2024-2027) verder verstevigen. De lokale nota volksgezondheid wordt begin 2024 vastgesteld en een groot deel van de ambities uit dit plan van aanpak (bijhorende bij het GALA) zullen geborgd worden in de nieuwe nota volksgezondheid. Hierbij zal met name het thema mentale gezondheid aandacht krijgen.

In 2024 willen wij ons Preventie- en Handavingsplan voor alcohol en genotsmiddelen herijken. In september 2023 treffen wij voorbereidingen voor de aanpak Rookvrije Wijken, waarvoor de GGD een subsidie heeft ontvangen van ZonMW. Hierbij maken wij de verbinding met de opgave Veerkrachtige Buurten.

Ketenaanpakken en verbinding met het IZA

Kansrijke Start

De gemeente Zwijndrecht heeft al vanaf 2018 een lokale coalitie Kansrijke Start gevormd, waarbij goede samenwerkingsafspraken zijn gemaakt met verloskundigen, kraamzorg, de GGD en Jong JGZ. De wens is om het Vivera Sociaal Wijkteam en de Kinderopvang ook te laten aansluiten. Daarnaast is er sinds april 2023 ook een start gemaakt met een regionale coalitie. Deze regionale coalitie is per september 2023 opgenomen in de landelijke lijst van domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden van het RIVM.

Aanpak overgewicht bij kinderen

Zwijndrecht is sinds 2013 een JOGG gemeente en is in 2021 gestart met de Ketenaanpak Kinderen naar Gezonder Gewicht. Deze ketenaanpak is in ontwikkeling op het gebied van monitoring en kwaliteit. De verbinding met de zorgverzekeraar zal de komende periode verder worden uitgewerkt op basis van de handreiking voor zorgverzekeraars en gemeenten die naar verwachting in oktober 2023 wordt gepubliceerd. Een randvoorwaarde om kosten bij de zorgverzekeraar te kunnen declareren is dat er een erkende kinderGLI wordt ingezet, wat nu in Zwijndrecht nog niet het geval is. In 2024 zal verder toegewerkt worden naar het voldoen aan de gestelde randvoorwaarden en de regionale samenwerking met de zorgverzekering.

GLI volwassenen

De GLI voor volwassenen wordt via de zorgverzekeraar bekostigd. In regio ZuidHollandZuid (ZHZ) verlopen de toeleidingen vanuit het zorgdomein naar een regionaal leefstijloket. Dit is een regionaal samenwerkingsverband. Zwijndrecht start met een GLI voor Zwangeren en zou willen aansluiten bij een pilot voor GLI lage SES.

Valpreventie

In Zwijndrecht zal in september 2023 gestart worden met een erkende beweeginterventie, voor ouderen met een hoog valrisico en aandacht voor (onder)voeding. Er is een samenwerking tussen de beweegcoach, de fysiotherapeut en diëtist. Er is in Zwijndrecht een breed beweegaanbod voor ouderen. In de komende periode willen wij aan de slag om de ketenaanpak op te zetten, bewustwording van valrisico vergroten en meer ouderen bereiken voor screening en analyse van valrisico. Er is een projectleider aangesteld die met een lokale werkgroep aan de slag gaat. In de regio is er een samenwerking met het Albert Schweitzer ziekenhuis en huisartsen. We werken toe naar een verbinding tussen de regionale ketenaanpak en lokale uitvoering.

Uitdagingen op het gebied van gezondheid

In hoofdstuk 1.2 is al beschreven dat Zwijndrecht een hoge mate van vergrijzing kent en welke gezondheidsverschillen wij zien binnen onze wijken en buurten. Zwijndrecht als geheel heeft een lagere SES-score dan landelijk en een grotere mate van taalachterstand dan gemiddeld in Nederland. We zien bij de inwoners van Zwijndrecht een hogere mate van overgewicht en een lagere mate van bewegen.

Zie bijlage 1 en hoofdstuk 1.2 voor uitgewerkte cijfers en data over gezondheid per leeftijdsgroep of wijk

Aanpak

1. Terugdringen Gezondheids-achterstanden	Voorheen GIDSmiddelen. Inzetten op verkleinen van gezondheidsverschillen, inzetten op buurten of doelgroepen met grootste achterstand.
In 2023 worden deze middelen nog voortgezet vanuit het GIDS-programma uitgevoerd door Aafje. In 2024 willen wij de middelen besteden voor het terugdringen van gezondheidsachterstanden in samenwerking met het armoedebeleid en onderzoeken of we de inzet van sleutelfiguren kunnen uitbreiden. We sluiten aan bij de opgave Veerkrachtige Buurten, waarbij de inzet in kwetsbare buurten geïntensiveerd wordt.	
2. Kansrijke Start	Erkende interventies inzetten, versterken lokale coalitie en opstarten regionale coalitie/ketenaanpak.
We zetten de huidige interventies zoals prezorg, voorzorg en NuNietZwanger van onze lokale coalitie Kansrijke Start voort en breiden deze uit met Centering Pregnancy. Vanaf 2024 willen we de samenwerking met het wijkteam op dit gebied versterken. We willen onderzoeken welke erkende interventies bijdragen aan het doorbreken van patronen in gezinssystemen en onderzoeken de preventie van postnatale depressie. We sluiten actief aan bij onze regionale coalitie Kansrijke Start.	
3. Mentale Gezondheid	Onderbrengen bij lokaal gezondheidsbeleid, inzet cultuur, sport en bewegen om taboe te doorbreken.
We willen jaarlijks cultuur- en theateractiviteiten organiseren om het taboe over praten over mentale gezondheid te doorbreken. Voor 2023 zijn wij in gesprek met het voortgezet onderwijs over een culturele activiteit voor jongeren. Mentale gezondheid zit daarnaast door alle domeinen en opgaven heen verweven en krijgt een plek in de samenwerkingsagenda onderwijs, kinderopvang, jeugdhulpaanbieders en gemeente en in het lokale gezondheidsbeleid. We onderzoeken welke aandacht en activiteiten mogelijk zijn tijdens de jaarlijkse week van de Mentale Gezondheid. We laten ons actief informeren over dit onderwerp door de GGD en zoeken hierin ook de regionale samenwerking. Vanuit het Sport- en Preventieakkoord zijn ook initiatieven ingediend die bijdragen aan het versterken van de mentale gezondheid bij jongeren door het aanbieden van zinvolle dagbesteding. Dit initiatief wordt in de komende periode beoordeeld door de klankbordgroep.	
4. Aanpak overgewicht/obesitas	Uitvoer geven aan ketenaanpak kinderen met overgewicht/obesitas en/of GLIprogramma's voor volwassenen.
We zetten de Ketenaanpak Kinderen naar Gezond Gewicht voort en versterken deze. De GLI voor volwassenen wordt gefinancierd vanuit de zorgverzekeraar. In het najaar van 2023 start een GLIprogramma voor zwangeren en in 2024 wordt onderzocht of Zwijndrecht ook aan kan sluiten bij een pilot voor GLI lage SES. We zorgen voor een sluitende ketenaanpak voor kinderen en volwassenen door voldoende aanbod op het gebied van bewegen en gezonde voeding te organiseren. Dit aanbod komt voort uit de JOGG-aanpak en inzet vanuit de beweegcoaches.	

5. Aanpak Valpreventie	Uitvoer geven aan ketenaanpak Valpreventie
We zetten een beweegcoach van fitmakers als projectleider voor het opstarten van de lokale ketenaanpak Valpreventie. In 2023 wordt er gestart met de beweeginterventie TOM, deze is eerder vanuit het preventieakkoord goedgekeurd. We willen in 2023 een informatiebijeenkomst organiseren om de bewustwording voor valpreventie te vergroten en willen dit koppelen aan het 'vitaal ouder worden' in het algemeen. Hierbij wordt de link met de woonzorgvisie en de Wmo gemaakt. We brengen in 2024 in beeld op welke manier in Zwijndrecht het opsporen en screenen van ouderen met risico op vallen verbreed kan worden en breiden het aanbod van erkende beweeginterventies uit. We zoeken aansluiting bij de regionale ketenaanpak en afspraken met onder andere het Albert Schweitzer. In de jaren erna willen we ook de verbreding naar de doelgroep vanaf 40 jaar gaan leggen en onderzoeken of er voldoende aandacht en aanbod is voor beweegaanbod voor volwassenen en ouderen met matig valrisico.	
6. Leefomgeving	Bij inrichting fysiek domein afstemmen met gezondheid.
Vanuit het domein Groen wordt het budget gebruikt om te investeren in wijken of buurten voor extra schaduwplekken of groene ontmoetingsplekken. Dit wordt in samenspraak met partners en buurt gedaan en als subsidie toegekend. Ook hierbij wordt extra geïnvesteerd in kwetsbare buurten en is de aansluiting met de opgave Veerkrachtige Buurten.	
Opgroeien in Kansrijke Omgeving (OKO) of Vroegsignalering Alcohol	Uitvoer geven aan OKO of Vroegsignalering alcoholproblematiek
Om deel te nemen aan OKO zijn extra monitoringsmomenten nodig, wat voor de komende 4 jaar de gemeente Zwijndrecht 60.000 euro zou kosten. Voor het komende jaar geven we voortgang aan alcoholpreventie en vroegsignalering door inzet van de GGD middels de gezonde schoolaanpak. We vernieuwen ons preventie- en handavingsplan in 2024. We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor financiering van de OKOaanpak door middel van subsidies of regionale samenwerking.	

2.3 SOCIALE BASIS

Onze ambities

- **We verstevigen de sociale samenhang en cohesie in wijken door ontmoeting en ontspanning te stimuleren en eenzaamheid te verminderen.**
- **We vergroten de veerkracht, leefbaarheid en veiligheid in onze kwetsbare buurten, waarmee de gezondheidsverschillen verkleind worden.**

De gemeente Zwijndrecht heeft de ambitie om te werken aan een gezonde en sociale basis voor iedereen. Een stevige sociale basis en onderlinge verbondenheid dragen bij aan de mentale en fysieke gezondheid van onze inwoners. Goede bereikbaarheid en voldoende aanbod van (laagdrempelige) ontmoetingsplekken spelen hierbij een belangrijke rol. Binnen Zwijndrecht voert welzijnsorganisatie Diverz veel taken uit op het gebied van welzijnswerk en zijn zij een belangrijke partner binnen de brede welzijnsaanpak, samen met andere ketenpartners. Binnen het welzijnswerk worden beweegactiviteiten, culturele activiteiten en sociale activiteiten georganiseerd waarbij aandacht is voor ontmoeting, ontspanning en gezondheid. Door bijvoorbeeld maaltijdactiviteiten te organiseren is er naast ontmoeting ook aandacht voor gezonde voeding.

Een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeting, draagt ook bij aan de gezondheid en sociale samenhang. Binnen de gemeente Zwijndrecht is er actieve afstemming tussen het gezondheidsbeleid en de inrichting van de openbare ruimte en het groenbeleid. Ook hierbij is specifiek aandacht voor de kwetsbare buurten, binnen de opgave Veerkrachtige Buurten.

Jongeren

In 2020 is er een onderzoek naar het jongerenwerk gedaan binnen de gemeente Zwijndrecht, met als conclusie dat er behoefte is aan meer ambulant jongerenwerk. Door de inzet van extra jongerenwerk kan actief ingezet worden op het vergroten van de veerkracht, leefbaarheid en veiligheid in

kwetsbare buurten. Met name voor jongeren kunnen wij door inzet van jongerenwerk, maar ook door het aanbieden van zinvolle dagbesteding voor jongeren de mentale weerbaarheid van jongeren vergroten. Tegelijkertijd verminderen wij het gevoel van onveiligheid bij ouderen, die daardoor naar buiten durven gaan voor sociale activiteiten. Stichting Jong Zwijndrecht zet zich actief in om jongeren een zinvolle dagbesteding te geven, waarbij zij direct bijdragen aan de sociale cohesie door o.a. klusjes bij andere inwoners van Zwijndrecht te doen.

Ouderen

Vitaal ouder worden is een belangrijk speerpunt in zowel het GALA, het IZA als in de woonzorgvisie. Onze senioren werken langer, leven langer en zijn langer fit. De verzorgingsstaat van voorheen is verschoven naar een participatiesamenleving, waarbij langer zelfstandig wonen het uitgangspunt is. Goede informatievoorziening en bewustwording over vitaal oud worden is hierbij van belang, ook op dit gebied is een integrale benadering van belang. Voor het langer zelfstandig (zo thuis mogelijk) wonen vinden we het in Zwijndrecht belangrijk om goed te kijken naar de nabijheid van voorzieningen, voldoende beweeg- en ontmoetingsplekken te hebben en de samenwerking met huisartsen/eerstelijnszorg en partners nog verder te verstevigen. Dit komt onder andere terug in de komende woonzorgvisie, maar ook in het lokale gezondheidsbeleid en Wmo-beleid. Er is een groot beweegaanbod voor deze doelgroep, we willen in de komende periode hierin ook meer verbinding maken met cultuur.

In het wijkteam van Zwijndrecht zijn 2 ouderenadviseurs werkzaam. Daarnaast is Zwijndrecht al meerdere jaren een actieve dementievriendelijke gemeente.

Ketenaanpak en verbinding met het IZA

Welzijn op Recept

In Zwijndrecht wordt Welzijn op Recept uitgevoerd door onze welzijnspartner Diverz. Zij zijn onze grootste partner voor de brede welzijnsaanpak en werken hierin samen met andere ketenpartners. Hierdoor hebben zij goed zicht op het welzijnsaanbod binnen de gemeente Zwijndrecht. Voor Welzijn op Recept zijn er afspraken gemaakt met huisartsen en het Vivera Sociaal Wijkteam om verwijzingen naar Welzijn op Recept via zorgdomein te laten verlopen. In de komende jaren vragen wij Diverz om de lokale ketenaanpak te verstevigen en meer zichtbaar te zijn voor partners. Daarnaast willen we aansluiting zoeken met de regionale samenwerkingsafspraken, zoals deze nu onder andere binnen de regionale coalitie leefstijl worden gemaakt, zodat de verbinding tussen het medische en het sociale domein steviger kan worden gemaakt. We onderzoeken of hier vanuit het IZA ook middelen voor beschikbaar zijn.

Uitdagingen op het gebied van de sociale basis

De uitdagingen op het gebied van de sociale basis komt grotendeels naar voren in de analyses die gemaakt zijn voor de opgave Veerkrachtige Buurten en voor de Woonzorgvisie, deze zijn al eerder benoemd bij hoofdstuk 1.2. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van groot belang bij onderlinge verbondenheid en (sociale) activiteiten. De beschikbaarheid van vrijwilligers en mantelzorgers neemt naar verwachting verder af in de komende jaren, net als de personeelskrapte bij thuiszorg en wijkverpleging. In zowel de lokale plannen voor WMO en de WOZO als regionaal bij het IZA is ook aandacht voor deze uitdaging.

Overige cijfers zijn terug te vinden in bijlage 1

Aanpak

7. Versterken sociale basis	Opstellen wijkaanpak en uitvoer geven aan deze aanpak.
Vanuit de opgave Veerkrachtige Buurten wil de gemeente Zwijndrecht samen met haar coalitiepartners duurzaam aan de slag om de meest kwetsbare buurten te verbeteren. Het is nu nog te vroeg om hier al concrete acties of ambities te	

kunnen formuleren. Uit de veerkracht-analyse en de woonzorg-analyse komt naar voren dat ouderen zich onveilig voelen door overlast in de wijken, we willen met inzet van extra jongerenwerk hierop in 2023 inzetten. We onderzoeken of het aanbod van Aafje (eerder vanuit GIDS-middelen bekostigd) gericht op onze ouderen voortgezet moet worden en op welke manier. Hierbij nemen we de vraag mee of het aantal ouderenadviseurs vanuit het wijkteam uitgebreid moet worden, inspelend op het toenemende aantal ouderen (en specifiek ouderen met dementie).	
8. Mantelzorg	Verbeteren van de ondersteuning en toegankelijkheid van mantelzorg en respijtzorg, als onderdeel van de genoemde wijkaanpak.
We herijken het mantelzorgbeleid in 2024 en willen de ondersteuning en het (respijt)aanbod aan laten sluiten bij de behoeftes van de mantelzorgers. Er is aandacht en waardering voor mantelzorgers en speciaal voor jonge mantelzorgers. We starten in 2023 met een pilot voor GGZ-mantelzorg.	
9. Een tegen eenzaamheid	Samenwerken met of deelnemen aan lokale coalities Een tegen Eenzaamheid en streeft de ambities uit het actieprogramma Een tegen Eenzaamheid na om eenzaamheid te verminderen.
We brengen door middel van een onderzoek in kaart welk aanbod er binnen de gemeente Zwijndrecht al is om eenzaamheid tegen te gaan en maken inzichtelijk welke hiaten er in ons huidige aanbod op dit gebied zijn. We vragen hierbij advies in hoeverre een coalitie één tegen eenzaamheid van meerwaarde is voor de gemeente Zwijndrecht en welke kansen of vraagstukken er liggen voor de gemeente om op in te spelen.	
10. Welzijn op Recept	Uitvoer geven aan ketenaanpak Welzijn op Recept.
Diverz voert binnen de gemeente Zwijndrecht Welzijn op Recept uit. We geven Diverz de opdracht om met de middelen de ketenaanpak Welzijn op Recept te versterken en de samenwerking met partners te verstevigen. Wij onderzoeken in 2024 op welke manier verbinding met het regionale leefstijlloket (zorgdomein) vormgegeven kan worden.	

3. SAMENWERKING EN VOORTGANG

3.1. SAMENWERKING

Huidige lokale samenwerking

Een belangrijk speerpunt in het raadsprogramma is de participatie van onze maatschappelijk partners en onze inwoners, om zo het beleid zo veel mogelijk te aan te laten sluiten bij degenen voor wie het beleid bedoeld is. Zo wordt bij elk te herijken beleid of nieuwe opgaven middels een participatietraject input opgehaald en teruggekoppeld naar partners en inwoners.

Hierbij wordt ook de adviesraad sociaal domein actief bij betrokken wordt en bij het Sport- en Preventieakkoord is een actieve klankbordgroep met diverse partners betrokken. Voor de opgave Veerkrachtige Buurten wordt door middel van coalitievorming een gezamenlijk draagvlak gecreëerd en vanuit het armoedebelief wordt gewerkt met sleutelfiguren binnen de Turkse en Marokkaanse gemeenschap.

Er wordt intensief samengewerkt met alle partners en aanbieders om tot een sluitend (voorzieningen)aanbod te komen. Er is een samenwerkingsagenda met de huisartsen in Zwijndrecht, waarbij ontwikkelingen en samenwerking besproken wordt, zoals de POH Jeugd. Daarnaast wordt, in samenwerking met realisatie ook nagedacht over een positief vestigingsklimaat om nieuwe huisartsen aan te trekken.

Er is sinds 2022 ook een samenwerkingsagenda tussen gemeente, onderwijs, kinderopvang en jeugdhulppartners, waarbij door middel van proeftuinen gewerkt wordt aan gezamenlijk draagvlak, samenwerking en integrale aanpak. Binnen de lokale ketenaanpakken wordt ook actief samengewerkt.

Samenwerking bevorderen

De sport- en preventiecoördinator wordt aangesteld om een regisseursrol op zich te nemen en zal de verbinding vormen van de gemeente naar de klankbordgroep. Door het samenvoegen van het sportakkoord en het preventieakkoord zal er ook actiever samengewerkt gaan worden.

De gemeente wil met het programma 'Bouwen aan Vertrouwen' de communicatie van en met inwoners versterken en verbeteren en het vertrouwen van inwoners in de overheid weer vergroten. Daarnaast willen we de samenwerking binnen de ketenaanpakken versterken of uitbreiden met extra partners.

Regionale samenwerking

De GGD ZHZ is een belangrijke regionale partner, waarmee door de gemeenten ZHZ regionaal wordt afgestemd, waardoor regionale samenwerking wordt bevorderd.

Binnen de regionale ketenaanpakken en regionale preventie-infrastructuur zullen wij de regionale samenwerking de komende jaren verder versterken. Hierbij zal ook de samenwerking tussen het medische domein en het sociale domein verder versterkt worden. Er is een regionale samenwerking met zorgverzekeraar VGZ, wat verder binnen het regioplan voor het IZA verder wordt ontwikkeld.

3.2. VOORTGANG

De functie van Sport- en Preventiecoördinator wordt binnen de gemeente Zwijndrecht belegd en is de verbindende factor tussen de verschillende beleidsmedewerkers en de klankbordgroep voor het Sport- en Preventieakkoord.

De besteding van een groot deel van de GALA SPUK-middelen worden door middel van subsidieverstrekking aan onze partners verleend. In de subsidieverstrekking worden afspraken gemaakt met de partners over de meetindicatoren en de te bereiken effecten. Jaarlijks leggen deze partners verantwoording af over hun besteding en wordt beoordeeld in hoeverre de activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de ambities. In de voortgangsgesprekken is aandacht voor het bijstellen en/of aanpassen van de inzet en activiteiten om aan doelstellingen te werken.

Na vaststelling van het lokale gezondheidsbeleid en begroting door de raad zal het uitvoeringsplan jaarlijks worden bijgesteld en aangevuld door de Sport- en Preventiecoördinator op basis van de input van de overige beleidsmedewerkers. Een kernteam, bestaande uit de Sport- en Preventiecoördinator, de beleidsmedewerker Volksgezondheid en de beleidsmedewerker Sport komen per kwartaal bijeen om de voortgang te bespreken en de samenhang te bewaken. De beleidsmedewerkers Jeugd, WMO en Armoede worden hierbij frequent aangehaakt. Over het lokale gezondheidsbeleid, waar een groot deel van de GALA-ambities in geborgd worden, vindt via de bestuursrapportage verantwoording richting de raad plaats.

Voor het monitoren en evalueren maken wij, naast de voortgangsgesprekken en verantwoording van onze partners, gebruik van de sociaal domein Monitor, de data op hoegezondiszhz.nl en de ontwikkeling in de opgave Veerkrachtige Buurten en Bouwen aan Vertrouwen. Op dit moment is het nog onvoldoende duidelijk hoe de opgave Veerkrachtige Buurten zich gaat ontwikkelen en welke vragen en plannen hieruit volgen. Dit wordt meegenomen in de voortgangsgesprekken van het kernteam.

4. SAMENHANG EN SYNERGIE

4.1. BELANG VAN INTEGRALE AANPAK

Sociaaleconomische factoren zoals voldoende bestaanszekerheid, het volwaardig kunnen participeren in de samenleving, het beschikken over een sociaal netwerk, een prettige fysieke en sociale leefomgeving en voldoende toegang tot passende zorg en ondersteuning spelen een grote rol bij de mate van gezondheid en veerkracht die mensen ervaren. De laatste jaren komt het besef dat een brede blik op gezondheid nodig is en ook de landelijke nota volksgezondheid (2020-2024) geeft veel meer aandacht aan de verschillende determinanten van gezondheid.

Verbinding en samenhang tussen de beleidsterreinen

De gemeente Zwijndrecht vindt het belangrijk dat al haar inwoners mee kunnen doen. Dit is moeilijk als je weinig inkomen hebt of onder de armoedegrens leeft. De gemeente Zwijndrecht heeft daarom een ruimhartig minimabeleid en heeft als ambitie ook het duurzaam doorbreken van de spiraal van armoede en investeren in de financiële zelfredzaamheid van inwoners en betere kansen richting werk. De verbinding tussen gezondheid en het armoedebeleid die al gemaakt is, willen we de komende jaren verstevigen.

In de woonzorgvisie komt er directe verbinding met gezondheid, waarbij aandacht is voor het ervaren van overlast in wijken, de eenzaamheid van ouderen in de gemeente Zwijndrecht, het tekort aan vrijwilligers en mantelzorger en de nabijheid van (basis)voorzieningen. In het voorjaar van 2023 is in Zwijndrecht een start gemaakt met deze woonzorganalyse, ter voorbereiding op het komen tot een gedegen woonzorgvisie in de komende jaren, waarbij onder andere de domeinen zorg, welzijn, preventie, wonen en leefomgeving met elkaar worden verbonden. Ook bij dit traject is, door middel van een participatietraject, de input van partners en inwoners meegenomen.

Tot slot is er ook in het programma Zwijndrecht GroenBlauw een duidelijke verbinding met het gezondheidsbeleid, waarbij de gemeente Zwijndrecht wil toewerken naar een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. Ook is er in kaart gebracht welke wijken of buurten kwetsbaar zijn voor hitte en regen.

4.2 REGIONALE PREVENTIE INFRASTRUCTUUR

De GGD heeft een belangrijke wettelijke rol in het verzamelen van data en het verschaffen van inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking. De GGD adviseert over effectieve interventies, onder andere op het gebied van gezondheidsbevordering, sport en bewegen en gezonde leefomgeving. De GGD heeft een verbindende rol als het gaat om domeinoverstijgend adviseren en komen tot een regionaal kennisplatform, waarbij zij landelijke, regionale en lokale kennis samenbrengen. Zij dragen hiermee bij aan de regionale preventie-infrastructuur en het versterken van de kennis- en adviesfunctie.

De regionale preventie-infrastructuur is nog volop in ontwikkeling en zal binnen het IZA nog verder uitgewerkt worden als het gaat om de verbinding met het zorgdomein en zorgverzekeraars. Binnen Zwijndrecht kiezen we er voor om ons in eerste instantie te richten op het tot stand brengen of versterken van de gevraagde ketenaanpakken. Naast de GGD is er een regionale coördinator voor Kansrijke Start, een lokale projectleider voor valpreventie en voert Jong JGZ de ketenaanpak Kinderen naar Gezond Gewicht uit. We willen vervolgens meer samenhang tussen de verschillende ketenaanpakken tot stand brengen en de lokale aanpak verbinden met de regionale aanpak.

11. Versterken kennis- en adviesfunctie GGD	De gemeente verstrekt een opdracht aan de GGD voor het versterken en uitbreiden van hun kennis- en adviesfunctie, specifiek voor relevante onderwerpen uit het GALA.
Er is een regionale opdracht aan de GGD opgesteld voor het opzetten van regionale kennisplatforms, waarbij de kennis over preventie bijeengebracht wordt en Drechtstedengemeenten regionaal en lokaal van specifiek advies kunnen worden voorzien door de GGD op het gebied van gezondheid en preventie.	
12. Regionale preventie-infrastructuur	De gemeente maakt bovenregionale afspraken met o.a GGD en zorgverzekeraars om doelstellingen uit het GALA te kunnen behalen.
Er is een regionale opdracht aan de GGD opgesteld om de regionale preventie-infrastructuur vorm te geven, waarin zij ondersteunen bij de coördinatie van de (verplichte) ketenaanpakken en de onderlinge samenhang tussen de ketenaanpakken inzichtelijk maken. In de komende maanden bespreken we met de GGD hoe we deze opdracht verder concreet maken. Daarnaast onderzoeken we welke domeinoverstijgende samenwerkingen binnen het IZA opgezet en versterkt worden en hoe we de IZA SPUK-middelen hiervoor kunnen gebruiken. Naast de GGD zien wij ook een rol voor de regionale coördinator Kansrijke Start en voor de regionale coalitie leefstijlloket.	

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede Regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Een tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Een gezonde leefstijl	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vitaal ouder worden	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dominoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Doelen Hoofdpijnen Sportakkoord II															
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sociaal veilige sport creëren	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

8. Toestemming gebruik informatie

De gemeente geeft toestemming voor gebruik van de informatie uit het plan van aanpak voor de evaluatie van de landelijke samenwerkingsafspraken en de monitoring en doorontwikkeling van landelijk beleid.

Ondertekening

Naam wethouder:

Datum ondertekening: